

คอลเล็กชันเคป๊อป (K-pop) เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้
วัฒนธรรมร่วมสมัย
A K-pop Collection to Support Learning about
Contemporary Culture

ศิริินนา วอนแก่น้อย^{1*}
Sirinna Wonkaonoi^{1*}

Received: November 22, 2024

Revised: April 18, 2025

Accepted: April 21, 2025

CHOPHAYOM JOURNAL

^{*1}สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
^{*1}Library and Information Sciences Program, Faculty of Humanities
and Social Sciences, Rajabhat Maha Sarakham University
^{*1}(E-mail : sirinna.w@gmail.com)
^{*}Corresponding Author

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอประเด็นแนวคิดเกี่ยวกับเคป็อปและกระแสวัฒนธรรมเกาหลีในปัจจุบัน ความสำคัญของคอลเล็กชันเคป็อปในฐานะแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและบทบาทของห้องสมุดในการสนับสนุนการเรียนรู้วัฒนธรรมร่วมสมัย พบว่าการรวบรวมคอลเล็กชันเคป็อปอย่างเป็นระบบในห้องสมุดจะใช้เป็นแหล่งข้อมูลเพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้า โดยคอลเล็กชันเคป็อปเป็นกลุ่มหรือชุดของทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวกับ ดนตรีเคป็อป ศิลปินเคป็อป รวมถึงอุตสาหกรรมบันเทิงเคป็อปและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในวงการเคป็อป ประกอบด้วยลักษณะสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ บทความ คลิปวิดีโอ เว็บไซต์ ฯลฯ มีวัตถุประสงค์การใช้เพื่อการเรียน การบันเทิง และการศึกษาด้านวัฒนธรรม และบทบาทของห้องสมุดที่ใช้คอลเล็กชันเคป็อปเป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ในหลายมิติ ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมเกาหลี การเรียนรู้ภาษาผ่านสื่อบันเทิง การสนับสนุนการศึกษาและการวิจัย การสร้างชุมชนผู้ใช้ที่มีความสนใจคล้ายคลึงกัน และการสร้างแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์

คำสำคัญ: เคป็อป, คอลเล็กชันเคป็อป, วัฒนธรรมร่วมสมัย, การเรียนรู้วัฒนธรรม

Abstract

This article presents the conceptual issues surrounding K-pop and the current Korean wave, the significance of K-pop collections as a source of cultural learning, and the role of libraries in supporting contemporary cultural learning. It was found that the library's systematic collection of K-pop collections will be used as a resource to support research studies. The K-pop collection is a group or set of information resources related to K-pop music, K-pop artists, the K-pop entertainment industry, and others related to the

K-pop industry. It consists of information in various forms, such as books, articles, video clips, websites, etc. It is intended for learning, entertainment, and cultural education, and the library's use of the K-pop collection as a tool supports learning in many dimensions, including promoting learning about Korean culture, learning the language through entertainment media, supporting education and research, creating a community of users with similar interests, and inspiring and creative ideas.

Keywords: K-pop, K-pop collection, contemporary culture, cultural learning

บทนำ

อุตสาหกรรมบันเทิงของประเทศเกาหลีใต้ในปัจจุบันเติบโตและเป็นที่นิยมเป็นอย่างมาก ทั้งในเอเชีย และประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2563) กระแสเคป็อปนั้นถือเป็นด้านที่มีการเติบโตมากกว่าด้านอื่น ๆ ช่วงศตวรรษที่ 21 เคป็อป (K-POP) หรือเพลงป๊อปเกาหลี เป็นแนวเพลงที่ได้รับความนิยม คำว่า "เคป็อป" มักใช้เรียกเพลงยอดนิยมที่มีรากฐานมาจากประเทศเกาหลีใต้ (Liu, 2023) ซึ่งเป็นหนึ่งในปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลอย่างมาก (Chen, 2023) เริ่มต้นเคป็อปได้รับความนิยมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และปัจจุบันความนิยมของเคป็อปนั้นได้แพร่ขยายไปยังภูมิภาคอื่น ๆ ทั่วโลก โดยได้รับความนิยมทั้งในลาตินอเมริกา ตะวันออกเฉียงเหนือ แอฟริกาเหนือ ตะวันออกกลาง ยุโรปตะวันออกและประเทศตะวันตก โดยความนิยมนั้นเกิดขึ้นจากศิลปินเกาหลีที่มีความสามารถ องค์ประกอบของการจัดการแสดงและดนตรี การออกแบบท่าเต้นต่าง ๆ เป็นผลทำให้เอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมเหล่านี้ของเคป็อปเผยแพร่ออกไปทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงได้รับความนิยม

เป็นอย่างสูง (รุ่งทิพย์ อำคา, 2564) ความนิยมของเคป๊อปไม่เพียงแต่อยู่ในแง่ของการบันเทิงเท่านั้น แต่ยังเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้และการทำความเข้าใจวัฒนธรรมเกาหลี เนื่องจากกระแสของเคป๊อปที่แพร่หลายทั่วโลก ส่งผลให้เกิดความสนใจในวัฒนธรรมเกาหลีในหลายด้าน อาทิ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านศิลปะ ด้านวัฒนธรรมร่วมสมัย ด้านการเมือง ฯลฯ

ห้องสมุดที่เป็นศูนย์กลางการให้บริการสารสนเทศในรูปแบบที่หลากหลาย มีบทบาทในการรวบรวมและจัดคอลเล็กชันเคป๊อปเพื่อการสนับสนุนการเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมเกาหลี รวมถึงเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญในการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมร่วมสมัย นอกจากนี้ห้องสมุดยังสามารถออกแบบการจัดกิจกรรมในหลากหลายรูปแบบระหว่างกลุ่มผู้ใช้ที่สนใจด้านเคป๊อป เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการเฉพาะกลุ่ม ทั้งในด้านการศึกษาและความบันเทิง

บทความนี้ได้นำเสนอประเด็นแนวคิดเกี่ยวกับเคป๊อปและกระแสวัฒนธรรมเกาหลีในปัจจุบัน ความสำคัญของคอลเล็กชันเคป๊อปในฐานะแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และบทบาทของห้องสมุดในการสนับสนุนการเรียนรู้วัฒนธรรมร่วมสมัย

เนื้อหา

1. แนวคิดเกี่ยวกับเคป๊อปและกระแสวัฒนธรรมเกาหลีในปัจจุบัน

เคป๊อป (K-Pop) ย่อมาจากเพลงยอดนิยมของเกาหลี เป็นประเภทของเพลงยอดนิยมที่มีต้นกำเนิดในประเทศเกาหลีใต้ และถือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของเกาหลีใต้เช่นกัน โดยตัวอักษร K มาจากคำว่า Korea (เกาหลี) และ Pop คือรูปแบบของการร้องเพลงอย่าง เช่น ร็อก (rock) แจ๊ส (jazz) เป็นต้น รูปแบบของเพลงชนิดนี้ได้รับอิทธิพลจากรูปแบบและประเภทจากทั่วโลก เช่น ป๊อป ร็อก แจ๊ส ฮิปฮอป R&B แร็กเก้ เต้นรำอิเล็กทรอนิกส์ ฟังก์ชัน และคลาสสิกอยู่เหนือรากดนตรีดั้งเดิมของเกาหลี นอกจากนี้คำว่า Pop ยังสามารถแปลเป็นคำว่า

Popular ได้อีกด้วย นั่นก็คือสิ่งที่ยอดนิยมหรือว่าสิ่งที่ทุกคนชื่นชอบ (รุ่งทิพย์ อ่ำคา, 2564) อย่างไรก็ตามเคป๊อปไม่ใช่แค่เพียงดนตรี แต่เป็นวัฒนธรรมที่แสดงถึงการรวมตัวของความคิดสร้างสรรค์ แฟชั่น และการแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ จนกลายเป็นกระแสที่ได้รับความนิยมทั่วโลก

นอกจากนี้ รูปแบบของเพลงเคป๊อปมักมาร่วมกันกับศิลปินเกาหลี หรือที่เรียกอีกอย่างในวงการเพลงชนิดนี้ว่า “ไอดอล” ศิลปินหรือไอดอลนี้ถือเป็นศูนย์กลางของการดำเนินต่อไปของวงการเพลงเคป๊อป ทั้งรูปแบบการร้อง การเต้น การแสดงออกของท่าทางและใบหน้า รวมไปถึงภาพลักษณ์และทักษะต่าง ๆ ของศิลปิน ทำให้สามารถสร้างความนิยมภายในกรอบของผลิตภัณฑ์เคป๊อปสำหรับทุกรสนิยม โดยลักษณะสำคัญของเคป๊อปคือ วิดีโอประกอบเพลงที่สดใสหรือสื่อถึงอารมณ์ เนื้อหาภาพและเสียงที่หลากหลาย มีองค์ประกอบต่าง ๆ รวมถึงมีการผสมผสานวัฒนธรรมในดนตรีและการแสดงภาพ ชุดศิลปินที่ทันสมัยและสดใส การออกแบบท่าเต้นที่ซับซ้อน น่าจดจำและมีความพร้อมเพรียงกัน (รุ่งทิพย์ อ่ำคา, 2564)

กระแสวัฒนธรรมเกาหลีหรือที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปว่า “โคเรียนเวฟ” (Korean Wave) หรือภาษาเกาหลี เรียกว่า “ฮันรยู” (Han Ryu: 한류) ได้กำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1999 เมื่อละครเกาหลีถูกออกอากาศเป็นครั้งแรกในประเทศจีนและได้รับความนิยมอย่างมากในเวลาต่อมาหลังจากนั้นละครเกาหลีก็ได้รับความนิยมจากผู้ชมชาวจีนอย่างสูงสุดเนื่องจากมีความใกล้เคียงกันทางวัฒนธรรมระหว่างจีนและเกาหลี ด้วยเหตุนี้ ละครเกาหลีจึงสามารถดึงดูดผู้ชมชาวจีนได้มากกว่าคนตะวันตกและชาติอื่น ๆ (นันทิพา บุษปวรธนะ และนาวัน วงศ์สมบูรณ์, 2563) ฮันรยูเป็นคำที่ใช้สื่อถึงปรากฏการณ์ความนิยมในระดับสากลจากการส่งออกเศรษฐกิจทางวัฒนธรรมของเกาหลีใต้ที่เป็นวัฒนธรรมป๊อป (popular culture) เช่น ดนตรี ละครโทรทัศน์ และภาพยนตร์ (ศิริพร ดาบทเพชร, 2565) ฮันรยูมีจุดเริ่มต้นจากการส่งออกละครทีวี (K-drama) และก้าวกระโดด

ขึ้นมาสู่ช่วงเติบโตในยุคฮันรยูโดยผ่านเส้นทางดนตรี หรือ K-Pop music ช่วงกลางของปี ค.ศ.2000 ความนิยมฮันรยูมีลักษณะเชื่อมโยงใกล้ชิดกับความนิยมในกลุ่มศิลปินเกาหลี การพัฒนาเทคโนโลยีผนวกกับแรงขับเคลื่อนจากสื่อสังคมออนไลน์ (Oh & Lee, 2013) ส่งผลให้กระแสความนิยมของฮันรยูได้กระจายตัวข้ามเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปทั่วโลกในเวลาอันรวดเร็ว

นัยสำคัญของฮันรยูมีสองประการ ได้แก่ ประการที่หนึ่งการขยายขอบเขตจากวัฒนธรรมเคป็อปรวม สมัยไปสู่วัฒนธรรมดั้งเดิม เช่น ภาษา อาหาร และบ้านสไตล์เกาหลี และประการที่สองการบรรลุถึงการทำลายแนวนานแบบเดิมเพื่อเปิดทางให้ศิลปินเคป็อปได้เข้าถึงตะวันออกกลาง ยุโรปอเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ และแอฟริกา ฮันรยูได้ทำให้วัฒนธรรมเกาหลีได้รับความสนใจในระดับสูง แรงจูงใจแท้จริงของความนิยมในเคป็อปนี้มีอาจอธิบายในบริบทด้านอุตสาหกรรมหรือการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างเดียว แต่ปรากฏการณ์ระดับข้ามชาตินี้ได้เกิดจากลักษณะความเป็นลูกผสมของวัฒนธรรมเกาหลีและสื่อสังคม (รุ่งทิพย์ อำคา, 2564)

ปัจจุบันกระแสวัฒนธรรมเกาหลีได้ขยายอิทธิพลไปทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นในด้านดนตรี ซีรีส์โทรทัศน์ ภาพยนตร์ อาหาร และแฟชั่น วัฒนธรรมเกาหลีได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในหลากหลายประเทศ ซึ่งมีปัจจัยหลายประการที่ทำให้กระแสเติบโตอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพสูง การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการส่งเสริมทางด้านวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ การผสมผสานวัฒนธรรมตะวันออกกับตะวันตกอย่างลงตัว ส่งผลให้วัฒนธรรมเกาหลีสามารถเข้าถึงผู้คนได้หลากหลายกลุ่ม รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมร่วมสมัยที่ขยายตัวออกไปทั่วโลก

2. ความสำคัญของคอลเล็กชันเคป็อปในฐานะแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม
เคป็อป (K-pop) เป็นหนึ่งในปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมร่วมสมัยที่มีอิทธิพลระดับโลก จากอิทธิพลของเคป็อปแผ่ขยายไปในหลากหลายด้านของ

ชีวิตไม่ว่าจะเป็นดนตรี แฟชั่น การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม (The Korean in Me, 2024) ความสนใจทางด้านเคป็อปได้กระตุ้นให้เกิดการศึกษาวัฒนธรรมเกาหลีได้ในหลายแง่มุม ตั้งแต่ภาษา แฟชั่น ประวัติศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี รวมถึงการบริหารจัดการอุตสาหกรรมบันเทิง ด้วยเหตุนี้ห้องสมุดจึงมีบทบาทสำคัญในการรวบรวมและนำเสนอคอลเล็กชันเคป็อปเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนการทำความเข้าใจวัฒนธรรมร่วมสมัย

คอลเล็กชัน (Collection) คือ กลุ่มหรือชุดของทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดรวบรวมไว้เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ (Johnston & Robinson, 2002) ซึ่งอาจอยู่ในลักษณะคอลเล็กชันทางกายภาพหรือคอลเล็กชันดิจิทัล สำหรับคอลเล็กชันเคป็อป หมายถึง กลุ่มหรือชุดของทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับดนตรีเคป็อป ศิลปินเคป็อป รวมถึงอุตสาหกรรมบันเทิงเคป็อปและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในวงการเคป็อป

ห้องสมุดต่างประเทศมีการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเคป็อปบนเว็บไซต์หรือเว็บบล็อกของห้องสมุด ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบันเทิงเคป็อป ศิลปินเคป็อป ความนิยมของเพลงป๊อปเกาหลี หรืออิทธิพลของการเผยแพร่วัฒนธรรมเกาหลีผ่านสื่อบันเทิง นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเคป็อป อาทิ การจัดนิทรรศการในหัวข้อวัฒนธรรมเคป็อปและแฟนด้อมทั่วโลก (University of California Santa Barbara Library, 2015) การจัดนิทรรศการในหัวข้อโลกเคป็อป : การสำรวจอิทธิพลระดับโลกของปรากฏการณ์เกาหลี (The University of Sheffield, 2024) การสัมมนาออนไลน์เรื่องเคป็อปในมหาวิทยาลัย: แฟนด้อมเพลงป๊อปเกาหลีและห้องสมุดมหาวิทยาลัย (University of North Texas, 2022) เป็นต้น จากการสำรวจคอลเล็กชันเคป็อปในห้องสมุดต่างประเทศ พบว่า มีการรวบรวมคอลเล็กชันเคป็อปในห้องสมุดมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรทางด้านเอเชียศึกษาหรือเกาหลีศึกษา คอลเล็กชันเคป็อปมีลักษณะการนำเสนอสารสนเทศเป็นการ

รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติวงการเคป็อป ศิลปินเคป็อป อุตสาหกรรมบันเทิงเคป็อป คอนเสิร์ตเคป็อป ฯลฯ รูปแบบสารสนเทศ อาทิ หนังสือ บทความ คลิปวิดีโอ ฯลฯ ส่วนคอลเล็กชันเคป็อปในห้องสมุดในประเทศ พบว่า มีการรวบรวมคอลเล็กชันเคป็อปในห้องสมุดเฉพาะของหน่วยงานทางด้านวัฒนธรรมเกาหลี มีลักษณะการนำเสนอเป็นการรวบรวมดีวีดีคอนเสิร์ตของศิลปินเคป็อป นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเคป็อป ได้แก่ การร้องเพลงเคป็อป การเต้นเคป็อป การจัดมินิคอนเสิร์ต การสอนภาษาเกาหลี การสอนทำอาหารเกาหลี เป็นต้น สามารถนำเสนอตัวอย่างคอลเล็กชันเคป็อปในห้องสมุด ได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คอลเล็กชันเคป็อปในห้องสมุด

ห้องสมุด	คอลเล็กชันเคป็อป	รูปแบบสารสนเทศ	ตัวอย่างการนำเสนอ	กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
University of Hawaii Manoa Library	-ศิลปินเคป็อป -ประวัติ วงการเคป็อป	หนังสือ บทความ และคลิปวิดีโอ รวมถึงการชี้แหล่งสารสนเทศปฐมภูมิเกี่ยวกับเคป็อป	หนังสือ เช่น K-Pop, K-pop : popular music, cultural amnesia, and economic innovation in South Korea ฯลฯ บทความ เช่น The Success of K-pop: How Big and Why So Fast?, The globalization of postcolonial pop music: putting the success of the K-pop industries into theoretical perspectives ฯลฯ คลิปวิดีโอเกี่ยวกับวิวัฒนาการวงการเคป็อป การฝึกซ้อมของศิลปิน ฯลฯ	-
The University of Tennessee, Knoxville Libraries	-ศิลปินเคป็อป -ประวัติวงการเคป็อป	หนังสือ และบทความบนเว็บไซต์	หนังสือ เช่น From factory girls to K-pop idol girls : cultural politics of developmentalism, patriarchy, and neoliberalism in South Korea's popular music	-

ห้องสมุด	คอลเล็กชัน เคป็อบ	รูปแบบสารสนเทศ	ตัวอย่างการนำเสนอ	กิจกรรมที่ เกี่ยวข้อง
			Industry , Pop city : Korean popular culture and the selling of place ฯลฯ บทความบนเว็บไซต์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับศิลปินกลุ่มนักร้องผู้หญิง (Girl Group) ได้แก่ Blackpink 2ne1 Red Velvet และ Twice	
The University Library (University of Illinois Urbana-Champaign)	อุตสาหกรรม บันเทิงเคป็อบ มิวสิกวิดีโอ เคป็อบ	หนังสือ คลิปวิดีโอ รวมทั้งแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรมบันเทิงเกาหลี	หนังสือ เช่น The Birth of Korean Cool: How One Nation Is Conquering the World Through Pop Culture, K-pop Live: Fans, Idols, and Multimedia Performance ฯลฯ คลิปวิดีโอ เช่น มิวสิกวิดีโอ เพลง Permission to dance (BTS) มิวสิกวิดีโอเพลง Ice cream (BLACKPINK)	-
FIU Libraries (Florida International University)	วัฒนธรรมเกาหลี ได้แก่ K-pop, K-drama, K-cinema ฯลฯ	หนังสือ ฐานข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ และคลิปวิดีโอ	หนังสือ เช่น New Korean Wave, The Global Impact of South Korean Popular Culture (Valentina Marinescu) Cook Korean! ฯลฯ ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ในขอบเขตเนื้อหาเอเชียศึกษา (ด้านเกาหลีศึกษา) คลิปวิดีโอ เช่น อุตสาหกรรมบันเทิงเคป็อบ มิวสิกวิดีโอ Gangnam Style (Psw) ฯลฯ	-
ห้องสมุดศูนย์ วัฒนธรรมเกาหลี	คอนเสิร์ตเคป็อบ	ดีวีดีคอนเสิร์ตเคป็อบ	ดีวีดีคอนเสิร์ต เช่น BTS world tour love yourself speak yourself, EXOPLANET #5 EXpLOration EXO,	มีการจัด กิจกรรม เช่น หลักสูตรการฝึกปฏิบัติจริง

ห้องสมุด	คอลเล็กชัน เคป๊อป	รูปแบบสารสนเทศ	ตัวอย่างการนำเสนอ	กิจกรรมที่ เกี่ยวข้อง
			TWICE 2ND Tour TWICE land zone 2 fantasy park ฯลฯ	เพลงหรือการ เต้นเคป๊อป การจัดมินิ คอนเสิร์ต หลักสูตรภาษา เกาหลี หลักสูตรการ ทำอาหาร เกาหลี ฯลฯ

3. บทบาทของห้องสมุดในการสนับสนุนการเรียนรู้วัฒนธรรมร่วมสมัย
ห้องสมุดสามารถใช้คอลเล็กชันเคป๊อปในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ อาทิ การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบันเทิงเคป๊อปหรือศิลปินเคป๊อป การจัดเสวนาเกี่ยวกับเคป๊อป การเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมเกาหลีมาบรรยาย การจัดแสดงสินค้าเคป๊อป ฯลฯ การจัดกิจกรรมเหล่านี้จะช่วยเพิ่มความสนใจในวัฒนธรรมเกาหลี และส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมร่วมสมัยอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ห้องสมุดอาจสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยในการนำคอลเล็กชันเคป๊อปไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ อาทิ วิชาภาษาเกาหลี วัฒนธรรมศึกษา ฯลฯ

อย่างไรก็ตามคอลเล็กชันเคป๊อปในห้องสมุดสามารถใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ในหลายมิติ ดังนี้

1. การส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมเกาหลี คอลเล็กชันเคป๊อปจะนำเสนอให้ผู้ใช้ได้ทำความรู้จักกับวัฒนธรรมเกาหลี ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา ศิลปะ ประวัติศาสตร์ หรือค่านิยมของสังคมเกาหลี ที่ได้มีการนำเสนอผ่านบทเพลง

หรือละครหรือภาพยนตร์ที่มักสะท้อนถึงประเด็นทางสังคมและวัฒนธรรมของเกาหลีใต้ อาทิ การต่อสู้กับความไม่เท่าเทียม การเสียดสีสังคม การวิพากษ์วัฒนธรรม ความกดดันจากสังคม การส่งเสริมพลังบวกให้กับผู้ฟังผ่านบทเพลง ฯลฯ ยกตัวอย่างเช่น เพลง N.O ของศิลปินวง BTS ในเพลงนี้จะกล่าวถึงความกดดันที่อยู่ภายใต้กรอบสังคมที่มักจะตัดสินกันด้วยการศึกษา ผู้ปกครองที่มักอยากให้ลูกหลานของตัวเองเข้ามหาวิทยาลัย ๆ จะได้มีหน้ามีตา แต่ใช้ความคาดหวังนั้นไปสร้างความกดดันเด็ก เรียนเหมือนเครื่องจักร แข่งขันที่ 1 กันอย่างบ้าระห่ำ แบ่งชนชั้นกันโดยแค่คะแนนสอบ หรืออันดับมหาวิทยาลัย โดยในเพลงจะกล่าวถึง 3 สุดยอดของมหาวิทยาลัยในเกาหลีแฝงไว้อย่างชัดเจนด้วย คือ คำว่า ‘SKY’ ที่ประกอบไปด้วย Seoul National University (มหาวิทยาลัยแห่งชาติโซล) Korea University (มหาวิทยาลัยโคเรีย) และ Yonsei University (มหาวิทยาลัยยอนเซ) (K H M, 2018) นอกจากนี้เพลง Daechwita ของศิลปิน AgustD ยังได้จุดประกายความสนใจเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของเกาหลีอย่าง “Daechwita” (Seung-hyun, 2020) Daechwita (대취타) หมายถึงเพลงประกอบการเดินสวนสนามที่บรรเลงตอนพระราชในสมัยโชซอนเดินทัพหรือเวลาที่มีแขกสำคัญมาเยือน ซึ่งมีวงดุริยางค์ที่มีการสอดแทรกศิลปวัฒนธรรมเกาหลีในฉากต่าง ๆ อาทิ ภาพพื้นหลังที่เป็นจิตรกรรมที่เรียกว่า อีวอลโอบงโด ประกอบด้วยรูปภูเขาทั้ง 5 ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ หมายถึงความมั่นคงและอมตะนิรันดร์ การแต่งกายด้วยชุดฮับบกแบบประยุกต์ ฉากหลังที่เป็นสถาปัตยกรรมเกาหลี ฉากลานประหารในสมัยโชซอน ฉากตลาดในสมัยโชซอน และดนตรีพื้นเมือง (พรทิพย์ เหลืองจาร์, 2564)

2. การเรียนรู้ภาษาผ่านสื่อบันเทิง คอลเล็กชันเคป็อปในลักษณะของสื่อบันเทิง อาทิ เพลงเคป็อป ซีรีส์เกาหลี ภาพยนตร์ หรือรายการวาไรตี้ ได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาเกาหลีสำหรับผู้สนใจเรียนรู้ภาษาเกาหลี การฟังเพลงเคป็อป การอ่านคำแปลเนื้อเพลง และการ

ศึกษาวลีหรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับทักษะการฟัง การออกเสียง รวมถึงการร้องเพลงช่วยฝึกการออกเสียงและจังหวะภาษาเกาหลี และยังช่วยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจบริบทของคำศัพท์หรือประโยคเพื่อให้ใช้งานได้อย่างเหมาะสม การใช้คอลเล็กชันเคป๊อปเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ภาษาเกาหลีผ่านสื่อบันเทิง เป็นวิธีที่ทำให้การเรียนรู้สนุกและไม่น่าเบื่อ เนื่องจากผู้เรียนได้สัมผัสภาษาในบริบทที่เป็นธรรมชาติ อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมเกาหลีไปพร้อม ๆ กัน

3. การสนับสนุนการศึกษาและการวิจัย คอลเล็กชันเคป๊อปสามารถนำมาใช้ในการศึกษาและวิจัยในหลายด้าน ได้แก่ การวิจัยด้านวัฒนธรรมศึกษา การศึกษาด้านสังคมดนตรีวิทยา การวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมเกาหลีและวัฒนธรรมโลก เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถนำมาใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการตลาดในอุตสาหกรรมบันเทิง การผลิตและการกระจายสินค้าเชิงวัฒนธรรม การศึกษาเกี่ยวกับการตลาดของอัลบั้มเคป๊อป การศึกษาพฤติกรรมแฟนคลับที่ส่งผลต่อการออกแบบสินค้า หรือการจัดการคอนเสิร์ต ฯลฯ

4. การสร้างชุมชนผู้ใช้ที่มีความสนใจคล้ายคลึงกัน ห้องสมุดยังสามารถใช้คอลเล็กชันเคป๊อปในการสร้างกิจกรรมที่น่าสนใจเพื่อดึงดูดผู้ใช้ อาทิ การจัดนิทรรศการ การจัดเสวนา การจัดฉายคอนเสิร์ตหรือสารคดีเกี่ยวกับเคป๊อป ฯลฯ การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเคป๊อปจะช่วยดึงดูดผู้ใช้บริการกลุ่มใหม่ ทั้งนี้การออกแบบกิจกรรมและพื้นที่ที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเรียนรู้ร่วมกันสามารถกระตุ้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและสร้างเครือข่ายระหว่างกลุ่มคนที่มีความสนใจคล้ายคลึงกัน

5. การสร้างแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์ คอลเล็กชันเคป๊อปประกอบด้วยทรัพยากรสารสนเทศในหลากหลายรูปแบบ อาทิ หนังสือ บทความ ตีพิมพ์ คลิปมิวสิกวิดีโอ ฯลฯ ทรัพยากรเหล่านี้ไม่เพียงเป็นแหล่งความรู้ แต่ยังเป็นแรงบันดาลใจสำหรับนักเรียน นักศึกษา นักวิจัย หรือประชาชนทั่วไปที่สนใจ

ด้านวัฒนธรรมดนตรี คอลเล็กชันเคป็อปจะช่วยให้ผู้ใช้ได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดทางศิลปะและการแสดงที่มีเอกลักษณ์ของศิลปินเคป็อป

สรุป

คอลเล็กชันเคป็อปมีวัตถุประสงค์ในการใช้ทั้งในด้านการศึกษาและด้านการบันเทิง รวมถึงการใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้วัฒนธรรมร่วมสมัยที่สำคัญ นอกจากนี้การสร้างพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมหรือการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเคป็อป จะช่วยให้ผู้ใช้ห้องสมุดสามารถเข้าถึงและเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมเกาหลีได้ในหลากหลายมิติ ทั้งในด้านภาษา วัฒนธรรม ศิลปะ ประวัติศาสตร์ การเมือง อุตสาหกรรมบันเทิง ฯลฯ ดังนั้นการรวบรวมคอลเล็กชันเคป็อปในห้องสมุดจึงมีศักยภาพในการสร้างคุณค่าให้กับผู้ใช้

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2563). *อุตสาหกรรมบันเทิงในประเทศเกาหลีใต้*. ค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2567, จาก https://www.ditp.go.th/contents_attach/583457/583457.pdf
- นันทิพา บุษปวรรณ และนาวัน วงศ์สมบุญ. (2563). ความสำเร็จในการเผยแพร่กระแสวัฒนธรรมเกาหลี (Korean Wave): บทบาทของรัฐบาลและอุตสาหกรรมสื่อบันเทิง. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 7(2), 1-25.
- พรทิพย์ เหลืองจาร์. (2564). *การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมเกาหลีผ่านมิวสิกวิดีโอเพลงของวง BTS*. (ศิลปินพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร)
- รุ่งทิพย์ อำคา. (2564). *กรณีศึกษาการรับวัฒนธรรม K-Pop ของประเทศเกาหลีใต้ในรัสเซีย*. (ภาคนิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).

ศิริพร ดาบเพชร. (2565). *K wave กับเศรษฐกิจเกาหลีใต้*. กรุงเทพฯ:

คณะสังคมศาสตร์ มศว.

ห้องสมุดศูนย์วัฒนธรรมเกาหลี (Korean Cultural Center in Thailand).

(2564). *ห้องสมุดศูนย์วัฒนธรรมเกาหลี แหล่งรวม DVD คอนเสิร์ต*

K-POP ย่านสุขุมวิท. ค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2567, จาก [https://](https://www.facebook.com/koreanculturalcenterTH/posts/)

www.facebook.com/koreanculturalcenterTH/posts/

10 เพลงที่แฝงเนื้อหารุนแรงของ BTS. (2018). ค้นเมื่อ 19 พฤศจิกายน 2567,

จาก [https://pearlblogwithme.wordpress.com/2018/01/13/](https://pearlblogwithme.wordpress.com/2018/01/13/bts-deepsongs/)

[bts-deepsongs/](https://pearlblogwithme.wordpress.com/2018/01/13/bts-deepsongs/)

Chen, Shuang. (2023). The Influence of K-pop Culture on the

Consuming Behavior of Chinese Urban Youth and

Adolescence. *Academic Journal of Humanities & Social*

Sciences, 22(6), 15-20.

FIU Libraries (Florida International University). (n.d.). *Pop Culture of*

Korea. Retrieved November 15, 2024, from [https://library.](https://library.fiu.edu/koreanculture/popculture)

[fiu.edu/koreanculture/popculture](https://library.fiu.edu/koreanculture/popculture)

Johnston, P. & Robinson, B. (2002). *Collections and Collection*

Description. Retrieved April 18, 2025, from [https://www.](https://www.ukoln.ac.uk/cd-focus/briefings/bp1/bp1.pdf)

[ukoln.ac.uk/cd-focus/briefings/bp1/bp1.pdf](https://www.ukoln.ac.uk/cd-focus/briefings/bp1/bp1.pdf)

The Korean in Me. (2024). *The Global Impact and Evolution of*

K-Pop Culture Today. Retrieved November 15, 2024, from

[https://thekoreaninme.com/blogs/kpop/the-global-impact-](https://thekoreaninme.com/blogs/kpop/the-global-impact-and-evolution-of-k-pop-culture-today/)

[and-evolution-of-k-pop-culture-today/](https://thekoreaninme.com/blogs/kpop/the-global-impact-and-evolution-of-k-pop-culture-today/)

Liu, Chenyue. (2023). The Research on the Influence of KPOP (Korean PopularMusic) Culture on Fans. *Communications in Humanities Research*, 4(1), 63-68.

Oh, I. & Lee, H-J., (2013). Mass Media Technologies and Popular Music Genres: K-pop and YouTube. *Korea Journal*, 53(4), 34-58.

Seung-hyun, S. (2020). *CHA Head Reveals Ambition to Promote Korean Cultural Heritage Worldwide*. Retrieved April 18, 2025, from <https://n.news.naver.com/mnews/article/044/0000219394?sid=104>

University of California, Santa Barbara Library. (2015). *K-pop Material Culture and Global Fandom*. Retrieved November 19, 2024, from <https://www.library.ucsb.edu/events-exhibitions/exhibitions/k-pop-material-culture-global-fandom-0>

University of Hawaii Manoa Library. (2024). *Korea Collection: K-pop*. Retrieved November 16, 2024, from <https://guides.library.manoa.hawaii.edu/kstudies/KPop>

The University Library (University of Illinois Urbana-Champaign). (n.d.). *KPOP*. Retrieved November 16, 2024, from <https://www.library.illinois.edu/ias/koreancollection/kpop/>

University of North Texas. (2022). *K-Pop on Campus: Korean Pop Music Fandom and University Libraries*. Retrieved November 19, 2024, from https://calendar.unt.edu/event/k-pop_on_campus_korean_pop_music_fandom_and_university_libraries

The University of Sheffield. (2024). *K-Pop Worlds: Exploring the Global Influence of a Korean Phenomenon*. Retrieved November 19, 2024, from <https://www.sheffield.ac.uk/librarynews/k-pop-worlds-exploring-global-influence-korean-phenomenon>

The University of Tennessee, Knoxville Libraries. (2024). *Music Library Thematic Displays: Women of K-Pop*. Retrieved November 16, 2024, from <https://libguides.utk.edu/c.php?g=989911&p=8940290>